

Возо

ЛЕЗОНЫ ВКП(б) ЛЕМАНСА
РК да РИК

№ 31-32-33 (485-487)

АПРЕЛЬ 16 ЛУН

1937 ВО

Пето төлмөн 10 номер

Коло сортыны техникади овладзйтэм жылые важ лозунгсө, кодэ лбоавале шахтинскөй кадлы, вьлэ лозунгөн кадрыасөс политическөйа воспитатөм жылые, бол шезизмөн овладзйтэм жылые да асынын политическөй доверчивость бырдөм жылые, лозунгөн, кодэ тырвыжэ лбоалэ өнйя кадлы.

СТАЛЫН

Партијнөй ужын тырмытөмторјас жылые да троцкистскөй да мукөд двурушникјасөс бырөдан мерајас жылые

ВКП(б) ЦК Пленум вылын СТАЛЫН јортлөн доклад 1937-өд воца март 3-өд лунө

Јортјас!

Пленум вылын кывзөм докладјасыс да на куза сорнијасыс тыдалө, мыј ми тани имеитам делө со кушөм кујим основидј фактјаскөд.

Отк-кө, иностранној государствојасса агентјаслөн, кодјас пин вел активнөй рөл ворсисны троцкистјас, вредителскөй да диверсионно-шпионскөй ужыс, кушөма-кө инмис мијан став лбөд пөштэ став организацијаслы, кыј хојажственидјаслы, сиз і административнөдјаслы да партијнөдјаслы.

Мөд-кө, иностранној государствојасса агентјас, на лыдын троцкистјас, сүјсисны несөмын улысса организацијасөд, но і өткымын ответственидј постјас вьлө.

Көјмөд кө, мијан өткымын вескөдлыс јортјас, кыј центрын, сизі і местајас вылын, несөмын ез кужны адыны збыл чужөмсө тајө вредителјасыслыс, диверсантјасыслыс, шпионјасыслыс да мортвиесјасыслыс, но лоины сешөмөз беспечнөдөс, благодушнөдөс да наивнөдөс, мы ез ещасы асныс отсавлыны иностранној государствојасса агентјасөс сизө лбөд мөд ответственидј постјас вьлө лептөмын (прөдвигатөмын).

Ташөмөс кујим беспорнөд фактыс, кодјас петөны докладјасыс да на куза сорнијасыс.

I.

Политическөй беспечност.

Мыјөн виставны, мыј мијан вескөдлыс јортас, кодјаслөн ем озыр опыт быдсикас антипартијнөй да антисөветскөй течениескөд тышкасөмын, тајө случаяс лоины сешөм наивнөдөс да ситөмөс, мыј ез кужны казавны збыл чужөмсө народлөн врагјасыс, ез кужны төдмавны ыжку паса көјинјасөд, ез кужны нещышти на вьлыс маскасө?

Позө-ө утверждајтны, мыј иностранној государствојасса агентјаслөн, кодјас фөјствүтөны СССР территорија вылын, вредителскөй да диверсионно-шпионскөй ужыс вермас лоны мијанлы мыјөн-кө вичыстөмөн да вьлөйтөмөн? Оз, оз поз тајөс утверждајтны. Та жылыс висталөны народнөй овмөсө уна отравлјасын вредителскөй актјас бөрја дас вонас, шахтинскөй кадсан завојтөмөн, кодјасөс пасөдма официалнөд документјасын.

Позө-ө утверждајтны, мыј бөрја каднас мијан ез вьвны кушөмкөд прөдөстерегатан синалјас да прөдупреждајтан индөдјас фашизмлөн троцкистско-зиновјевскөй агентјас вредителскөй, шпионскөй лбөд террористическөй фөјателност жылыс? Оз, оз поз тајөс утверждајтны. Ташөм синалјасыс вөліны, і большевикјас оз имеитны право вунөдны на жылыс.

Киров јортөс злөфөјскөйа вөдм вөлі мевозза чоры прөдупреждөниөдн, кодэ висталис сы жылыс, мыј народлөн врагјас кутасны двурушникјатны да, двурушникјатөмөн, кутасны маскөрујтчыны большевик улө, партијец улө, сы могыс, меф сүјсыны доверидөд да востыны аслыныс пыран туј (доступ) мијан организацијасөд.

„Ленинградса центрлөн“ судебнөд процесс, кыј і „Зиновјевлөн—Камөневлөн“ судебнөд процесс, сетис вьлө подулалөм урокјасыслы кодјас петөны Киров јортөс злөфөјскөйа вөдм фактыс.

„Зиновјевско-троцкистскөй блоклөн“ судебнөд процесс паскөдис урокјасөд воца процессјасыс да тыдаланаа петкөдлис, мыј зиновјевецјас да троцкистјас өтувтөны асгөдрныс став враждөбнөд буржуазнөд элементјасөд, мыј најө пөрины германскөй полицескөй охранкалөн шпионскөй да диверсионно-террористическөй агентурад, мыј двурушникјатөм да маскөрујтчөм ем зиновјевецјаслөн да троцкистјаслөн зик өтө средство мијан организацијасөд сүјөдм вьлө, мыј бөителност

да политическөй прөзорливост ем мефажык вернөд средство ташөм сүјөдмсө лөзтөм вьлө, зиновјевско-троцкистскөй шајкадөс бырдөм вьлө.

Киров јортөс злөфөјскөйа вөдм куза 1935-өд воца јанвар 18-өд лунса аслас тупкөсө писмөдын ВКП(б) Централнөд Комитет решителесө өлөбөлис партијнөд организацијасөс политическөй олагодушиөс да обывателскөй отөчөјствоыс. Тупкөсө писмөдын шуөма:

„Колө помавны оппортунистическөй благодушиөкөд, кодэ петө ошыбочнөд чөјтөмыс, мыј мијан вынјас сөдөм сертө враг бытөкөд лөд пыр јонжыка ручнөдөн да безөбиднөдөн. Ташөм чөјтөмыд вужбаныс абу вескыд. Тајө ем вескыдывв көжөмлөн отрыжка, кодэ (вескыдывв көжөм) ескөдөд быдбидөс да ставөс, мыј врагјас кутасны наэдик кыссыны социализмө, мыј најө лөасы мефөзрын збыл социалистјасөн. Абу фөдлө большевикјаслөн кулыны лавра вылын да рөтөчөјствүјтны. Оз благодушиө мијанлы ков, а бөителност, збыл большевистскөй революционнөд бөителност. Колө помөитны, мыј кымын нафөјатөмжык врагјаслөн положениөс, сымын јонжыка најө кутасны кутчысны крайнөй средствојасөд, кыч обрөченидјаслөн зик өтөк средствојасөд сөветскөй власткөд најө тышын. Колө помөитны тајөс і лоны бөителнөдөн“.

Троцкистско-зиновјевскөй блок шпионскөй террористическөй фөјателност куза 1936-өд воца јул 29-өд лунса аслас тупкөсө писмөдын ВКП(б) Централнөд Комитет вылыс чуксалис партијнөд организацијасөс мефса ыжыд бөителностө, народлыс врагјасөс, көт кушөм бура најө ез вьвны маскөрујтчөмадөс, төдмавны кужөмө. Тупкөсө писмөдын шуөма:

„Өнө, кор докажитөма, мыј троцкистско-зиновјевскөй извергјас өтувтөны сөветскөй власты паныда тышын мијан странаса ужалыс јөзлыс став мефса скөрдөм да заклатөй врагјасөс,—шпионјасөс, провокаторјасөс, диверсантјасөс, белогварфөјецјасөс, кулакјасөс да с.в., кор тајө элементјас костас, өтарсан, да троцкистјас да зиновјевецјас костын, мөдарсан, вушисны став гранјасыс,—мијан став партијнөд организацијас, партијаса став шленјас должендө гөгөрвоны, мыј коммунистјаслөн бөителност быт колана лубөд участник вьлыс да быд обстановканы. Быд большевик-

лөн торјөдны почтөм качөствөдн өнйя условиөјасын должен лоны партијаса врагөс төдмавны кужөм, көт кушөм бура сизө ез вьв маскөрујтчөма“.

Сизөкө, синалјас да прөдупреждөниөсөс вөліны.

Мыјө чуксавлисны тајө синалјасыс да прөдупреждөниөсөс?

Најө чуксавлисны сьд, мефмы бырдөны партијно-организационнөд ужтыс слаблунсө да пөртны партијасөс непрөстуннөд крөностө, кытчө ескөс өз вермы сүјсыны иөдтөк двурушник.

Најө чуксавлисны сьд, мефмы помавны партијно-политическөй уж донјавтөмкөд да вөчны решителнөд поворот ташөм ужөд быд ногыс јонмөдөмлөн, политическөй бөителност јонмөдөмлөн.

І мыј-жө? Фактјас петкөдлисны мыј синалјасыс да прөдупреждөниөсөс мијан јортјасөн воспрөдимајтчылисны зөв зөлыда.

Та жылыс зөв бурависталөны ставлы төдса фактјас партијнөд документјас прөвөрајтөм да вежлалөм куза кампаніөсөс.

Мыјөн виставны, мыј тајө прөдөстерөждөниөсөс да синалјасыс өз вөчны колана фөјствөје?

Мыјөн виставны, мыј мијан партијнөд јортјас, антисөветскөй элементјаскөд тышын асланыс опыт вьлө вөдөдтөг вел уна прөдөстерөгајтан синалјас да прөдупреждајтан индөдјас вьлө

вөдөдтөг, лоины политическөй тамышјасөн народлөн врагјас вредителскөй да шпионско-диверсионнөд уж воцын.

Гашкө мијан партијнөд јортјас лоины омөлжыкөс вөјдөр вөвлөм сертө, лоины омөлжыка сознательнөдөс да дисциплинированнөдөс? Ез, фөрт, ез!

Гашкө најө кутисны перерөждајтчыны? Бара-жө өз! Ташөм чөјтөмыслы абу некушөм подув.

Сиз-кө мыјын-жө фөдөыс? Кытыс ташөм рөтөчөјствоыс, беспечностыс, благодушиөс, ситөмлуныс?

Фөдөыс сыын, мыј мијан партијнөд јортјас, хојажственидј кампаніөсөс да хојажственидј строитөльство фронт вьлын зөв гырыс вермөмјасөн увлөкајтчөмла, прөстө вунөдисны өткымын зөв важнөд фактјас жылыс, кодјас жылыс большевикјас оз имеитны право вунөдны. Најө вунөдисны СССР международнөд положениө јукөныс өтө основнөд факт жылыс да өз казавны кык зөв важнөд факт, кодјас кутөны вескыд отношении партијнөд билетөн сөјөдчыс да большевик улө маскөрујтчыс өнйя вредителјас, шпионјас, диверсантјас да мортвиесјас динө.

II.

Капиталистическөй кыщалөм

Кушөм тајө фактјас, кодас жылыс вунөдисны лбөд кодјасөс прөстө өз казавны мијан партијнөд јортјас?

(Возө вөдөд мөд лөт бөкысө).

Партијној ужын тырмытөмторјас жылыс да троцкістскөј да мукөд двурушникјас-сөс бырөдан мерајас жылыс

ВКП(б) ЦК Пленум вылын СТАЛИН жортлн доклад 1937-өд вооса март 3-өд лунб

Најо вунөдісны сы жылыс, мыј советскөј власт победітис сөмын му квајтөд жүкөн вылас, мыј муыслөн вит квајтөд жүкөнныс ем капиталистическөј государствоаслөн владеніјяс. Најо вунөдісны, мыј Советскөј Сојуз оло капиталистическөј кышалөм обстановканын. Міјан примітөма болгыны капиталистическөј кышалөм жылыс, но оз көсјыны мөвныштлыны, мыј тајо ташөм штукаыс—капиталистическөј кышалөмыс. Капиталистическөј кышалөм—абу куш фраза, тајо зев реалнөј да неприятној тор. Капиталистическөј кышалөм—сіјо лөб, мыј ем өтік страна, Советскөј Сојуз, коді лөбөдіс ас ордас социалистическөј пөрадөкјас, да ем, сыыс кынці, уна странајас—буржуазнөј странајас, кодјас нуөдөны воцө капиталистическөј оласног да кодјас кышалөны Советскөј Сојузөс, случая вічысөмөн, медем укөдчыны сы вылө, жүгөдны сіјөс лөбө көчүнн ордөны сылыс вынөрсө да слабмөдны сіјөс.

Тајо основнөј факт жывыс вунөдісны мјан жортјас. А-өд бурещ сіјө і урчитө капиталистическөј кышалөм да Советскөј Сојуз костын взаимоотношеніјяслыс подувсө.

Бостны, например, буржуазнөј государствојасөс. Наивнөј јөз вермасны думаштны, мыј на костын ем зев бур отношеніјяс, кычї өткод типа государствојас костын. Но таці вермасны думаштны сөмын наивнөј јөз. Збылвылас сө на костын отношеніјясыс тога вылнөс добрососедскөј отношеніје асыс. Докаж төма, кычї кыкыс кык цөл, мыј буржуазнөј государствојас ысталөны мөда-мөдныслы тылө асыныс шпіонјасөс, вредітелјасөс, диверсантјасөс, а мукөд дырјыс і морт выејасөс, сетөны налы заданіје пырөдчыны сіјө государствојасца учреждєніјясө да пре і-приятіјясө, лөбөдны сені асыныс сет да „колана случаяын“—взорвітны налыс тылјасө, медем слабмөдны најөс да ордөны налыс вынөрсө. Таці сулалө делөыс өніја кадө. Таці сулалө делөыс і војдөр. Бостны, например, Наполеон І кадса Јевропаныс государствојасөс. Франціја жуліс секі шпіонјасөд да диверсантјасон рочјас, немецјас, австріјецјас да англічана лагерыс. І, мөдарө, Англіјалөн немецкөј государствојаслөн, Австріјалөн, Россіјалөн секі асланыс тылын вөлі ез ешажык шпіонјас да диверсантјас французскөј лагерыс Англіјалөн агентјасыс кыкыс вөчлісны покушеніје Наполеон олом вылө да немыныс кыпөдісны Франціяын вандејаса крестанаөс Наполеон правітелство-лы паныд. А мыј сіјө ачыс вөлі наполеоновскөј правітелствоыс? Буржуазнөј правітелство, коді пөдтіс французскөј революціја да сохранитіс сөмын революціјалыс сіјө резултатјасө, кодјас вөліны выгөднөјөс тырыс буржуазіјалы. Нынөм і сорнітны, мыј наполеоновскөј правітелство ез кол ужа аслас соседјасыслы да сіз-жө нуөдіс асыс диверсионнөј меропріјатіјяс. Таці вөвлі ва-жөн, 130 во сајын. Таці сулалө делөыс өні, 130 во мысті Наполеон І бөрын. Оні Франціяын да Англіяын жуөны немецкөј шпіонјас ад диверсантјас і, мөдарө, Германіяын асланыс өчерөдын подвізјатчөны англо-французскөј шпіонјас

да диверсантјас. Америкаын жуөны японскөј шпіонјас да диверсантјас, а Япо-нијаын—американскөјјас.

Ташөм законыс буржуазнөј государствојас костын взаимоотношеніјяслөн. Јуавсө, мыјла буржуазнөј государствојас долженөс относитчыны Советскөј Социалистическөј государство да но небыдчыка да добрососедскөјжыка өткод типа буржуазнөј государствојас ді-нө дорыс? Мыјла најө долженөс мөдө-давын Советскөј Сојуз тылјасө еша-жык шпіонјасөс, вредітелјасөс, дивер-сантјасөс да морт выејасөс, налы род-ственнөј буржуазнөј государствојас тыл-јасө ысталөм дорыс? Кытыс ті тајөс бостінныд? Оз-ө ло вернөјжык, марк-сизм віцөдлас боксан, чајтны, мыј Со-ветскөј Сојуз тылјасө буржуазнөј го-сударствојас долженөс мөдөдавын кык пөв да кујим пөв унжык вредітелјасөс, шпіонјасөс, диверсантјасөс да морт ви-ејасөс лубөј буржуазнөј государствоыс тылјасө дорыс?

Абу-өмөј гөгөрвоана, мыј кытчөз су-ществуйтө капиталистическөј кышалөм, лоасны мјанын вредітелјас, шпіонјас, диверсантјас да морт выејас, кодјас ыставсөны мјан тылјасө иностранныј государствојасца агентјасөд?

Тајо став жывыс вунөдісны мјан пар-тијној жортјас да, та жылыс вунөдөмөн, лоіны суөмаөс нөті вічыстөг.

Со мыј вөсна јапоно-немецкөј поли-цейскөј охранкаса троцкістскөј агент-јаслөн шпіонско-диверсионнөј ужыс ло-іс мјан өткымын жортјаслы нөті ві-чыстөмөн.

III.

Өніја троцкізм.

Воцө. Троцкістскөј агентјасөд тыш нуөдігөн, мјан партијној жортјас ез ач-чыны, ез казавны, мыј өніја троцкізм абу-чїя сіјө, мыјон сіјө вөлі, шуам, во 7—8 сајын, мыј троцкізм да троцкістјас тајө кадас претерпітісны серјознөј ево-люціја, коді вужвыдныс вежіс троц-кізмлыс чужөмбанөд, да мыј та вөсна і троцкізмкөд тышыс, сыкөд тыш ме-тодјасыс долженөс лоны вежіма вуж-выдныс. Мјан партијној жортјас ез ка-завны, мыј троцкізм дүгдіс лоны ра-бочөј классыны политическөј течєніјєдн, мыј рабочөј классыны политическөј тєчє-ніјєыс, кушөмдн сіјө вөлі 7—8 во са-јын, троцкізм пөріс вредітелјаслөн, диверсантјаслөн, шпіонјаслөн да мортви-ејаслөн оголтөдө да принциптөм бан-даө, кодјас фејетвуйтөны иностранныј государствојасца разведывательнөј ор-ганјас заданіјяс серві.

Мыј сіјө рабочөј классыны политичес-көј течєніјєыс? Рабочөј классыны поли-тическөј течєніјє—сіјө сещөм группа лі-бө партија, кодлөн ем аслас определө-нөј политическөј чужөмбан, платформа, программа, коді өз чөб да оз вермы чөб-ны асыс віцөдласјасөс рабочөј классыс, а мөдарө, пропагандіруйтө асыс віцөд-ласјасөс вөсөдн да честнөја, рабочөј класс өін воцын, коді оз пов петкөдлы-ны асыс политическөј чужөмөс рабочөј классы, оз пов петкөдлыны асыс збыл-целјасөс да мөгјасөс рабочөј классы, а мөдарө, вөсөс чужөмдн мунб рабочөј классөс сы вылө, медем убедітны сіјөс аслас віцөдласјас везкыдлунн. Троц-

кізм војдөр, во 7—8 сајын вөлі рабо-чөј классыны ташөм политическөј течєні-јєасыс өтөдн, збыл, ачтілөнінскөјдөн да сы вөсна пыдысан өшбөчнөјдөн, но век-жө политическөј течєніјєдн.

Поч-ө шуны, мыј өніја троцкізм. троцкізм шуам, 1936 вооса, ем рабочөј классыны политическөј течєніјє? Оз, оз поч-тајөс шуны. Мыјла? Сы вөсна, мыј өні-ја троцкістјас полдны петкөдлыны ра-бочөј классы асыныс збыл чужөмны-сө, полдны востыны сылы асыныс збыл-целјасөс да мөгјасөс, зилөмдн чөбөны рабочөј классы асыныс политическөј чужөмбаннысө, полөмдн, мыј рабочөј класс-кө төдас најө збыл көсөмјас жы-лыс, сіјө проклавитас најөс, кычї чуж-дөј јөзөс, да вөтлас најөс ас діныс. Тајөн і віставсө, мыј троцкістскөј уж-лөн основнөј методыс ем өні асыныс віцөдласөс рабочөј классыны не вөсөдн да честнөја пропагандіруйтөм, а асы-ныс віцөдласјасөс маскіруйтөм, асланыс прөтивікјаслыс віцөдласјасөс подобо-страстнөја да подхаміскөја өшкөм, ас-өныс віцөдласјасөс најтө фарісејскөја да фалшівөја талалөм.

1936-өд вооса сүдөбнөј процесс вылын, укөдлавынд-кө төд выланыд, Каменев да Зіновјев решітөліноја отрицатісны асыныс кушөмкө политическөј платфор-ма емлунсө. Налөн вөлі тырвыјө почан-лун развернітны сүдөбнөј процесс вы-лын асыныс политическөј платформа-нысө. Сөмын најө тајөс өз вөчны, «со-талісны, мыј налөн некушөм полтичес-көј платформа абу. Оз вермы лоны сом-нєніјє, мыј кыкваныс пөрјасөсны, асла-ныс платформалыс емлунсө отрицатөмдн. Оні вөсөг өнтөмјас ачөны, мыј налөн вөлі асланыс полтическөј платформа. Но мыјла најө отрицатісны асыныс кушөмкө политическөј платформа емлун-сө? Сы вөсна, мыј најө полісны восты-ны асыныс збыл политическөј чужөм-нысө, најө полісны петкөдлыны СССР-ын капитализм реставрірујтан асыныс збыл платформанысө, полісны, мыј та-шөм платформанд кыцөдас рабочөј клас-сыны зывөктөм.

Сүдөбнөј процесс вылын 1937-өд во-ын Пјатаков, Радек да Соколыков сүв-тісны мөд туј вылө. Најө өз отрицатіны троцкістјаслыс да Зіновјевецјаслыс по-литическөј платформа емлунсө. Најө прі-знатісны асыныс определөнөј поли-тическөј платформа емлунсө, прізна-тісны да развернітісны сіјөс асланыс показаніјєасын. Но развернітісны сіјөс өз сы мөгыс, медем чукөстны рабочөј классөс, чукөстны народөс троцкістскөј платформа поддөржітөмд, а сы мөгыс, медем проклавитны да закљємітны сіјөс, кычї антінароднөј да антінролетарскөј платформас. Капитализм реставріруйтөм, колхозјас да совхозјас бырөдөм, експло-атаціја сістєма бөр лөсөдөм, германіја-са да јапоніјаса фашістскөј вынјаскөд сојуз Советскөј Сојузкөд војна матыс-төм мөгыс, војна вөсна да мір політи-калы паныд тыш, Советскөј Сојузөс теріторіалноја торјөдлөм немецјаслы Украина, а јапөнецјаслы Приморје сетө-мдн, Советскөј Сојузлы, враждөбнөј государствојасөдн сы вылө, укөдчөм слу-чаяын воєннөј пораженіје дастөм, да, кычї тајө мөгјасөс шөдөдан средство,—

(Воцө віцөд көймөд лист бөкыс).

Партійноў ужын тырмытмторјас жылыс да троцкістскөј да мукөд двурушнікјас-сөс бырөдан мерајас жылыс

ВКП(б) ЦН Пленум вылын СТАЛЫН јортлн доклад 1937-өд вооа март 3-өд лунө

щөм өкас опасностјаскөд, да, колө шуны, оғө успехтөг. Опасностјас, кодјас јитчөмаөс өбкылунјаскөд, не зумыд јөзлыс унаыс чужтө жугыл настројөніје, аслас вынөескытөм, пессимизм настројөніје. I, мөдарө, сені көні делыс мунө сы жылыс, медым венны опасностјаскөд, кодјас петөны өбкылунјаскөс, јөз калытчөны тајө тышас да петөны тышөыс збылыс із код чорыд большевикјасн. Тащөм пыщөбөс опасностјаскөд, кодјас јитчөмаөс өбкылунјаскөд. Тащөмөс резултатјаскөс өбкылунјаскөд вендыс-лөн.

Но өмөс мөд өкас опасностјас, опасностјас, кодјас јитчөмаөс успехјаскөд, опасностјас, кодјас јитчөмаөс достіженіејаскөд. да, да, јортјас, опасностјас, кодјас јитчөмаөс успехјаскөд, достіженіејаскөд. Тајө опасностјаскөс сыын, мыј політикаын өмөла іскушеннөј јөзлыс да еща ақывлысјаслыс успехјаскөд обстановка—успех бөрса успех, достіженіе бөрса достіженіе, планјас содтөдөн тыртөм бөрса содтөдөн тыртөм,—чужтө төждыстөмлыс да самодовольстволыс настројөніејас, лөсөдө параднөј торжествөјаслыс да мөда-мөдөс чөлөм-лөмлыс атмосфера, кодјас віөны мералыс чувство да ныжмөдөны політөческөј ныріс, размагнічөвөјтө јөзөс да тојлалө најөс сы вылө, мед кујлыны лавры вылын.

Абу дівө, мыј зазнајетво да самодовольство тајө дурмөдан атмосфераас, параднөј манифестация да агнысө го-раа ошкана атмосфераас јөз вунөдөны некымын сушөественнөј фактјас жылыс, кодјас кутөны первосөепеннөј төдчанлун мјан страна судбајаслы, јөз дугдөны казавны сөщөм неприятнөј фактјас, кычө капіталістөческөј кышчалөм, вредітелстволыс выл формајас, мјан успехјаскөд јитчөм опасностјас да с. в. Капіталістөческөј кышчалөм? да тајө-жө чөпуха! Кушчөм төдчанлун вермас кутны кушчөкө капіталістөческөј кышчалөм, мөкө тыртам да содтөдөн тыртам асыным хожајственнөј планјас? Вредітелстволөн выл формајас, троцкізмкөд тыш? Ставыс тајө пустакі! Кушчөм төдчанлун вермасны кутны став тајө пөснөторјаскөс, кор мө тырталам да содтөдөн тырталам асыным хожајственнөј планјас? Партіјнөј устав, парторганјаскөд выборност, партіјнөј вескөдлысјаскөд партіјнөј масса воын отчөтывајтчөм? да өм-ө ставас таын коланлуныс? Сулалө-ө вообщөе нөксыны тајө пөснө торјаскөд, мјан-кө өвмөс кышчө, а рабочөјјаскөд да крөстаналөн материальнөј положөніејөс пыр јонжыка і јонжыка бурмө? Пустак ставыс тајө! Планјас тырталам содтөдөн, партіја мјан абу өмөл, партіјалөн ЦК сіз-жө абу өмөл,—мы-нө нөшта мјанлы колө? Страннөј јөз пукалөны сен Москваын, партіја ЦК-ын: выдумывөјтөны кушчөкө вопросјас, төлкујтөны кушчөкө вредітелство жылыс, агныс оз уыны, мукөдлы уыны оз сетны...

Со тіјанлы сінмө шыбытчан прөмер сылөн, кушчөм кокнөа да „прөстөја“ вөсмөны політөческөј сінтөмлунөн некымын мјан опыттөм јортјас хожајственнөј успехјаскөд јур бергөдчытөч увлөкајтчөмла.

Тащөмөс опасностјас, кодјас јитчөмаөс успехјаскөд да достіженіејаскөд.

Тащөмөс помкајасыс сылөн, мыј партіјнөј јортјас, хожајственнөј успехјаскөд увлөкајтчөмөн, вунөдөсны международнөј да пыщкөсса характера фактјас жылыс, кодјас кутөны сушөественнөј төдчанлун Сөвет Сојузлы, да ез казавны вель уна опасностјас, кодјас кышчалөны мјанлыс странанымөс.

Тащөмөс вужјасыс мјан беспөчностлөн, вунөдчөмлөн, благодушөіелөн, політөческөј сінтөмлунлөн.

Тащөмөс вужјасыс мјан хожајственнөј да партіјнөј ужын тырмытмторјаскөд.

V.

Мјан мөгјас.

Кычө бырөдны мјан ужыс тајө тырмытмторјаскөд?

Мыј колө вөчны та мөгыс?

Колө пөртны өлөмө тащөм меропрөјатөіејас.

1) Колө медеа војдөр бергөдны вни-манөіесө мјан партіјнөј јортјаслыс, кодјас вөјөмаөс сіјө лөбө мөд ведомство вө куза „текушчөј вопросјаскөд“,—международнөј да пыщкөсса характера гырыс політөческөј вопросјасла.

2) Колө кыпөдны колана вылаө політөческөј ужсө мјан партіјалыс, партіјнөј, сөветскөј да хожајственнөј кадрјаскөс політөческөја велөдан да большевістскөја калөтан мөгсө мед вылө сувтөдөмөн.

3) Колө разјаснајтны мјан партіјнөј јортјаслы, мыј хожајственнөј успехјас, кодјаскөд төдчанлуныс венчытөг зөвыжыд да кодјаскөс мө кутам шөдөдавны і воцө, луныс-лунө, воыс-воө,—вөк-жө оз ісчөрпывајтны мјан социалістөческөј строітелстволыс став делөсө.

Разјаснајтны, мыј вужөра бөкјасыс, кодјас јитчөмаөс хожајственнөј успехјаскөд да петкөдчөны самодовольствөын, беспөчностын, політөческөј ныріс ныжмөмын, вермасны лөны бырөдөмаөс сөмын сіјө случајын, хожајственнөј успехјасыс-кө сочөтајтчөны партіјнөј строітелство успехјаскөд да мјан партіјалөн паскыд політөческөј ужкөд.

Разјаснајтны, мыј агныс хожајственнөј успехјасыс, налөн зумыдлуныс да дыр өлөмныс зөннас да тырвыјө завөсітөны партіјно-органөзационнөј да партіјно-політөческөј уж успехјасыс, мыј тајө условөіетөгыс хожајственнөј успехјасыд вермасны лөны лыа вылын строітөмаөн.

4) Колө помөітны да некор не вунөдны, мыј капіталістөческөј кышчалөм өм основнөј факт, кодө урчөтө Сөветскөј Сојузлыс международнөј положөніесө.

Помөітны да некор не вунөдны, мыј кытчөч өм капіталістөческөј кышчалөм,—лөбны і вредітелјас, дөверсантјас, шпөіөјас, террорөіетјас, кодјаскөс ысталөны Сөветскөј Сојуз тылјаскөд іностраннөј госудөрствөјаскөс разведывательнөј органјас, помөітны та жылыс да нүдны тыш өіјө јортјаскөд, кодјас оз тырвыјө дөн-јавны капіталістөческөј кышчалөм фактлыс төдчанлуныс, кодјас оз тырвыјө дөн-јавны вредітелствөлыс вынөјаскөд да төдчанлуныс.

Разјаснајтны мјан партіјнөј јортјаслы, мыј некушчөм хожајственнөј успехјас, кодө кушчөм гырысө мајө ез вөбны, оз вермыны бырөдны капіталістөческөј

кышчалөм фактөс да тајө фактөыс петөс резултатјаскөд.

Прөмітны колана мерајас сы мөгыс, медым мјан јортјаскөд, партіјнөј да беспөртөінөј большевикјаскөд, вөлі пөзанлун төдмаөны іностраннөј разведывательнөј органјас вредітелскө-дөверөіоннөј да шпөіөскөј уж целјаскөд да мөгјаскөд, практикөдн да технөкөдн.

5) Колө разјаснајтны мјан партіјнөј јортјаслы, мыј троцкістјас, кодјас өмөс іностраннөј разведывательнөј органјаскөд дөверөіонно-вредітелскөј да шпөіөскөј уж нүдныс актөвнөј өлөментјас, важөд-нөін дугдөсны лөны рабочөј клөсын політөческөј төчөніејөдн, мыј мајө важөд-нөін дугдөсны служөтны кушчөкө ідејалы, кодө јитчө рабочөј клөсө інтөресјаскөд, мыј мајө пөріны вредітелјаскөд, дөверсантјаскөд, шпөіөјаскөд, мөрт-вөіөјаскөд прөціптөм да ідејатөм бөндаө, кодјас ужалөны іностраннөј разведывательнөј органјаслы медаөдөдн.

Разјаснајтны, мыј өнөіа троцкізмкөд тышын өнө колөны оз важ методјас, оз дөіскуссөіа методјас, а выл методјас, вужнас бөртан да жугөдан методјас.

6) Колө разјаснајтны мјан партіјнөј јортјаслы торјалөмсө өнөіа вредітелјас да шахтөіскөј кадөа вредітелјас көстын, разјаснајтны, мыј шахтөіскөј кадөа вредітелјас-кө ыкөдлөсны мјанлыс јөзөс технөка вылын, налыс технөческөј бөрө колөмсө іспөлујтөмөн, то өнөіа вредітелјасыд, кодјаскөд өм партіјнөј бөлет, ыкөдлөны мјанлыс јөзөс на дөнө, кычө партіјаса шлөнјас дөнө політөческөј дөверөіе вылын, мјан јөзлыс політөческөј беспөчностөсө іспөлујтөмөн.

Колө содтыны технөкөдн овладөітөм жылыс важ лөзунгөс, кодө лөбөвдөс шахтөіскөј кадлы, выл лөзунгөдн кадрјаскөс політөческөја воспитөітөм жылыс, большевізмөн овладөітөм жылыс да асыным політөческөј дөверөіовост бырөдөдн жылыс, лөзунгөдн, кодө тырвыјө лөбөлө өнөіа кадлы.

Вермасны јуавны: оз-өмөј пөч вөлі ро даө сајын, шахтөіскөј кадјаскө, сетны өтщөщө кыман лөзунгөс, і технөкөдн овладөітөм жылыс пөрвојја лөзунгөс, і кадрјаскөс політөческөја воспитөітөм жылыс мөд лөзунгөс? Оз, оз пөч вөлі. Тачө мјан большевістскөј партіјанын делөјасыд оз вөчыны. Рөволюционнөј двөіженөіе пөворотнөј моментјасын пыр сувтөдөс кушчөкө өтөк основнөј лөзунг, кычө узловөј, сы мөгыс, медым сыө кутчыөдөдн, кыскыны сы пыр став цөпсө. Лөнын тач вөдөдлөс мјанөс: аччөј мјан уж цөныс основнөј чөенөсө, кутчыөсө сыө да кыскөј сіјөс сы мөгыс, медым сы пыр кыскыны став цөпсө да мунныс воцө. Рөволюционнөј двөіженөіелөн історөіјасыс петкөдлө, мыј тајө тактөкаыс чөк өтөк прөвілнөј тактөка. Шахтөіскөј кадө мјан јөзлөн слаблөныс вөлі мајө технөческөј бөрө колөмын. Ез політөческөј, а технөческөј вопросјаскөд вөліны секөа вредітелјаскөд мјан політөческөј отнөшөніејаскөд, то мајө вөліны чөк гөгөрвоанаөс, кычө большевикјаскөдн політөческөі чуждөј јөз дөнө отнөшөніејас. Мјанлыс тајө технөческөј слаблөнсө мө бырөдөдн өіјөдн, мыј өетөм лөзунг технөкөдн овладөітөм жылыс да колөдн

(Пөмсө вөдөдн вөдөдн вөст бөкыс.)

Партійноў уадын тырмытмторјас јылые да троцкістскөј да мукөд двурушнїкја-сөс бырөдан мерајас јылые

ВКП(б) ЦК Пленум вылын СТАЛІН јортлїи доклад 1937-жї воае март 3-дд лунд

каднас воепїтајтїм дасјас да со сурејас технїческї подкованнөј большевїстскөј кадрјас.

Мөд делө бнї, кор мїан ем-нїн технїческї подкованнөј кадрјас да кор вредїтелјас ролын выстүпартнн оз воеса чуждөј јбз, кодјаслөн сетчө-жб абу некущөм технїческөј преїмушествојас мїан јбз сертї, а јбз, кодјаслөн ем партїјнөј бїлет да пользүтчөнн, партїјаса шленјас став правојасн. Онї мїан јбздн слабуныс абу технїческөј бөрө колдм, а полїтїческөј беспечност, јбзлы, кодјас случајнө полүчїтїсны партїјнөј бїлет, сїнтөг дбверартөм, јбзс не најд полїтїческөј декларартїјас, а најд уж резултатјас сертї прбверка нүдөтөм. Онї узловөј вопрөс мїанлы ем не мїан кадрјаслыс технїческї бөрө колдм-сө бырөддм, өд сїјс кызвыннас бырөддма-нн, а полїтїческөј беспечност да вредїтелјас дїнө, кодјас случајнө полүчїтїсны партїјнөј бїлет, полїтїческөј доверчївоот бырөддм.

Тащөм подувја торјалдыс шахтїнскөј каднн кадрјас вөсна тыш фелдын узловөј вопрөс да бнїја кадеа узловөј вопрөс костын.

Со мїј вөсна мї ег вернөј дај недолжендө вблї сөтнн во дас саян өтнщк кыкнан лозунгсө і технїкаөн овласөјтөм јылыс лозунг, і кадрјасөс полїтїческөја воопїтајтөм јылыс лозунг.

Со мїј вөсна технїкаөн овласөјтөм јылыс важ лозунгсө бнї колд содтынн выл лозунгн, большевїзмн овласөјтөм јылыс, кадрјасөс полїтїческөја воопїтајтөм јылыс, мїанлыс полїтїческөј беспечност бырөддм јылыс.

7) Колд жүгөднн да чїкөз шыбытнн сїс теорїја сн јылыс, мїј быд мїан воөд мундмкөд классөвөј тыш мїан должен бытөкөд пыр јонжыка да јонжыка куснн, мїј мїан успехјас содөм сертї классөвөј враг бытөкөд лөб пыр јонжыка да јонжыка ручнөјдн.

Тажө—не сөмын сїс теорїја, но і опаснөј теорїја, өд тајө унмөкөдө мїанлыс јөзсө, вайөдө најсө капканө, а классөвөј враглы сөтө позанлун оправїтчыны сөветскөј власткөд тыш вылө.

Мөдарө, кымын јонжыка кутам муннн воөд, кымын унжык мїан лөбнн успехјас, сымнн јонжыка кутаснн скбрмыны жүгөддм эксплуататорскөј классөјаслөн коласјасыс, сымнн өрүджык најд кутаснн муннн тышлөн јөзжык формасө, сымнн јонжыка најд кутаснн пакбөтїтнн сөветскөј государстволы, сымнн јонжыка најд кутаснн кутчыснн тышлөн медеа отчаяннөј средствөјасө, кычї обрөчоннөјјаслөн медебрја средствөјасө.

Колд кутнн төдвылын, мїј СССР-ын жүгөддм классөјаслөн коласјасыс абу өткаөс. Најд їмејтннн вөкыд поддөржка СССР-саяса мїан врагјасан. Ошыбкаөн вблї ескө мөвпавнн, мїј классөвөј тышлыс сферасө ограничїтма СССР префелјасөн. Классөвөј тышлөн өтї помыс-кө кутө асыс дејствїјесө СССР рамкајаснн, то сылөн мөд помыс нүжөдө мїандө кыщалыс буржуазнөј государствојас префелјасө. Та јылыс оз вермынн не төднн жүгөддм классөјаслөн коласјасыс. І бурөс сн вөсна, мїј најд та јылыс төднн, најд кутаснн і воөд нүднн асымыс отчаяннөј вылазкајасөс.

Таңї велөдө мїандө їсторїја. Таңї велөдө мїандө ленинїзм.

Тажөсө ставөс колд помнїтнн да лонн дасөн.

8) Колд жүгөднн да чїкөз шыбытнн мөд сїс теорїја, кодї вїсталө сн јылыс, мїј оз вермы бытөкөд лонн вредїтелөн сїјс, кодї оз пыр вредїт да кодї көт кор сурө петкөдлө аслас удын успехјас.

Тажө страннөј теорїјасө ердөдө сїјс авторјаслыс наївносөд. Нїбтїк вредїтел оз кут пыр вредїтнн, сїс-кө оз көсї лонн ердөддмн медеа жөныд срокон. Мөдарө, збыл вредїтел должен кадые-кадө петкөдлннн аслас удын успехјас, өд тајө—чїк өтїк средствө вїчны асөс, кычї вредїтелөс, сүжөснн доверїјөсө да воөд нүднн асыс вредїтелскөј ужсө.

Ме думаята, мїј тајө вопрөсөс гөдөрвоана да оз нүждајтчы воөд разјаснајтөмын.

9) Колд жүгөднн да чїкөз шыбытнн којмөд сїс теорїја, кодї вїсталө сн јылыс, мїј хожајственнөј планјас сїстематїческөја тыртөм бытөкөд ннөмө вайөдө вредїтелствөсө да вредїтелствөсөлыс резултатјасөс.

Тащөм теорїја вермас кутнн сөмын бнї цел: гїлөдыштнн мїан ужалысаслыс ведомствөннөј самолюбїјесө, лантөднн најсө да лїчөднн налыс вредїтелствөкөд тышсө.

Мїј сїјс—„мїанлыс хожајственнөј планјас сїстематїческөја тыртөмыс“?

Өтїк-кө, докажитөма, мїј став мїан хожајственнөј планјас замїженнөјдө, өд најд оз артавннн гырыс рөзөрвјасөсө да позанлунјасөс, кодјас өмдө мїан народнөј өвмөс пыщкын.

Мөд-кө, хожајственнөј планјас наркоматјас куза зөннас суммарнөја тыртөм оз-на лө, мїј өткымын зөв колана отраслјас куза планјас сїз жб тыртөднн. Мөдарө, фактјас вїсталөнн, мїј вел уна наркоматјас, кодјас тыртлїснн да вөсїг содгөдднн тыртлїснн вогдөдрөа хожајственнөј планјас, сїстематїческөја оз тыртнн планјас народнөј өвмөсөсө өткымын зөв важнөј отраслјас куза.

Којмөд-кө, оз вермы лонн сомнөнїе сымн, мїј вредїтелјас-кө ескөн өз вөвнн ердөддмаөсө да шыбытмаөсө сөгыс, хожајственнөј планјас тыртөднн фелдыс ескө вблї јона өмөлжык, мїј јылыс колїс ескө помнїтнн вїдлалан теорїја тамыш авторјаслы.

Нөлдө-кө, вредїтелјаз пыржык асымыс главнөј вредїтелскөј ужсө їндөнн оз мїрнөј кад көжлө, а војна воөзвысө лїбө чїк војна дырөа кад көжлө. Шуам, мїј мї ескө кутїм унмөкөдднн асымыс сїс теорїјабн „хожајственнөј планјас сїстематїческөја тыртөм“ јылыс да ескө өг вөрчөдлөј вредїтелјасөс. Гөдөрвообнн-ө тајө сїс теорїјаслөн авторјасыс, кущөм ыжыд вред вөчїснн ескөн мїан государстволы вредїтелјасыд војна случајын, налы-кө сөтїснн колччыны мїан народнөј өвмөс пыщкын „хожајственнөј планјас сїстематїческөја тыртөм“ јылыс сїс теорїја вөвтөдө улын.

Абу-өмөј гөдөрвоана, мїј „хожајственнөј планјас сїстематїческөја тыртөм“ јылыс теорїја ем теорїја, кодї выгөднөј вредїтелјаслы.

10) Колд жүгөднн да чїкөз шыбытнн нөлдө сїс теорїја, кодї вїсталө сн јылыс, мїј стахановскөј двїженїе ем бытөкөд вредїтелство бырөдан основнөј средствө.

Тажө теорїјасө выдумаятөма сн мөгыс, медем стахановөцјас да стахановскөј двїженїе јылыс болгөд шы улын вөштннн ударсө вредїтелјас вылыс.

Молотов јорт аслас докладын петкөдлїс вел уна фактјас, кодјас вїсталөнн сн јылыс, кычї троцкістскөј да не троцкістскөј вредїтелјас Кузбассын да Донбассын, мїан полїтїческї беспөчнөј јортјас доверїјөснн злоупотребляјтөднн, сїстематїческї повлөдлїснн нырөдыс стахановөцјасөс, пукталїснн налы палїчјас көлөсөас, їскусственнөја лөсөдөвлїснн велуна надрөдјас најд успешнөј ужды да шөдөдїснн, дырөн, сїјс, мїј торкїснн налыс ужсө. Мїј вермаснн вөчнн куш өтї стахановөцјас, капїтальнөј строїтелство вредїтелскөја нүдөдм-кө, шуам, Донбассын вайөдїс їзшөм перјөм куза дастысана ужјас, кодјас колччөнн өдјасөс, да став мукөд ужјас костын торјалдм? Абу-өмөј гөдөрвоана, мїј ачыс стахановскөј двїженїеөс нүждајтчө мїанөан реалнөј отөбгнн вредїтелјас став да быд өїкас махїнацїјасөс налы сн мөгыс, медем јөткыны воөд фелдсө да пөртнн өлөмө асыс ыжыд мїсөїјасө? Абу-өмөј гөдөрвоана, мїј вредїтелствөкөд тыш, вредїтелствөсө бырөддм вөсна тыш, вредїтелствөсө көртвөмалдм ем условїе, кодї колд сн вылө, медем стахановскөј двїженїеөс вермїс паскавнн став пастанас?

Ме думаята, мїј тајө вопрөсөс сїз жб гөдөрвоана да оз нүждајтчы воөд разјаснајтөмын.

11) Колд жүгөднн да чїкөз шыбытнн вїтөд сїс теорїја, кодї вїсталө сн јылыс, мїј троцкістскөј вредїтелјаслөн бытөкөд абуөс сөсөа рөзөрвјасыс, мїј најд бытөкөд өктөнн асымыс бөрја кадрјас.

Тажө абу вернө, јортјас. Тащөм теорїјасө вермїснн выдумаятнн сөмын наївнөј јбз. Троцкістскөј вредїтелјаслөн өмдө асланыс рөзөрвјас. Најд состоїтнн медеа војдөр СССР-ын жүгөддм өксплоататорскөј классөјас коласјасыс. Најд состоїтнн бура уна группасөс да организартїјасөс СССР префелјас саянн, кодјас враждөбнөјдө Сөветскөј Сојузлы.

Бөстнн, напїмер, троцкістскөј контр-рөволюцїоннөј IV Интернацїонал, кодї кык којмөд јукдынас состоїтө шпїонјасыс да дїверсантјасыс. Мїјбн тајө абу рөзөрв? Абу-өмөј гөдөрвоана, мїј тајө шпїонскөј интернацїоналыс кутас торјөдөвннн кадрјас троцкістјаслы шпїонскө-вредїтелскөј уж вылө?

Лїбө нөшта, бөстнн, напїмер, Норвегїјасөс пројдөха Шефлөлыс группасө, кодї прїүтїс өбер-шпїон Троцкїјөс да отсалис сылы пакбөтїтнн Сөветскөј Сојузлы. Мїјбн тајө группасөс абу рөзөрв? Кодї вермас отрицартнн, мїј тајө контр-рөволюцїоннөј группасөс кутас і воөд отсавнн троцкістскөј шпїонјаслы да вредїтелјаслы?

Лїбө нөшта, бөстнн, напїмер, мөд группа сөщөм-жб пројдохалыс, кыч Шефлө, Суварїнлыс группа Францїјанн? Мїјбн сїјс абу рөзөрв? Позө-өмөј от-
(Помсө вїдөд крајтөд мстөсөкыс.)

Партійноў ужын тырмытмторјас жылыс да троцкістскөј да мукөд двурупшыкја-сөс бырөдан мерајас жылыс

ВКП(б) ЦК Пленум вылын СТАЛІН јортлн доклад 1937-бд воца март 3-бд лунб
(П О М)

рицајтны, мыј тајө пројдохаясыслон группас шөщ-жө кутас отсавны троцкістјаслы Советскөј Сојузлы паныда најө шпіонско-вредітелскөј ужын.

А став тајө господајасыс Германіјас, быдсікас став Рут Фішерјас, Масловјас, Урбансјас, кодјас вузалісны ловнысө і јайнысө фашистјаслы,—мыјөн најө абу резерв троцкістскөј шпіонско-вредітелскөј ужын?

Либө, например, Америкаыс писательјаслн төдса орда ізвестнөј жулік Істмен јурнуөдөмөн, став тајө перө разбојникјасыс, кодјас сіјөн і олөны, мыј клеветшөтөны СССР-са рабочөј класс вылө,—мыјөн најө абу резерв троцкізмлы?

Оз, колө шыбытны боко сіс теоріјасы жылыс, мыј троцкістјас бытөкөкөктөны бөрја кадрјасөсө.

12) Медбөрын, колө жугөдны да чөкө шыбытны нөшта отік сіс теоріја, коді висталө сы жылыс, мыј сы восна, мыј мі, болшевикјас, унаонсө, а вредітелјас ещаөнөс, сы восна, мыј міјанөс, болшевикјасөс, поддөрживајтөны дас мільонјасөн јөз, а троцкістскөј вредітелјасөс сөмын өткајас да дасјас, то мі, болшевикјас, вермім ескө і не обрашцајтны вниманіје вредітелјас кушөмкө чукөр вылө. Тајө абу вернө, јортјас. Тајө јона страннөј теоріјасө прідумајтөма сы могыс, мед бурөдны міјан өткымын вескөдлыс јортјасөс, кодјас провалітисны уж выланыс вредітелствөкөд тышкасны асланыс кужтөм вөсна, да унмовскөдны налыс бөдөтелностсө, сетны налы спокојноја ушны.

Мыј троцкістскөј вредітелјасөс поддөрживајтөны өткајас, а болшевикјасөс дас мільонјас јөз—тајө, дерт, збыл. Но тые нөні оз пет, мыј вредітелјас оз вермыны вөчны міјан делөлы зев ыжыд вред. Сы вылө, мед пакөсвітны да вредітны, та вылө нөні оз ков уна јөз. Медым стрөйтны днепрөстрој, колөны уна дас сурс рабочөјјас. А медым сіјөс взорвітны, сөс вылө колө гашкө некымын дас мөрт, оз унжык. Медым выіграјтны сраженіје војна дырјі, сы вылө ковмас красноармејецјаслн кымынкө корпус. А сы могыс, медым прозалітны тајө выігрышсө фронт вылыс, та вылө тырмытмөн некымын мөрт шпіонкөкнө арміјаса штабын либө весіс дөвічјаса штабын, кодјас (шпіонјас) вермасны гузавны оператівнөј план да сетны сіјөс протівниклы. Медым стрөйтны ыжыд көрттуј пос, сы вылө ковмасны сурсјасөн јөз. Но медым сіјөс взорвітны, та вылө тырмытмөн ставыс некымын мөрт. Ташөм прімерјастө позіс ескө вайөдны дасјас да сојас.

Січкө, оз поз бурөдны астө сіјөн, мыј мі унаөнөс, а најө, троцкістскөј вредітелјас, ещаөнөс.

Колө шөдөдны сіјө, медым најө, троцкістскөј вредітелјасыс, нөткө сз вөвны міјан радјасын.

Таз сулалө делөыс сы жылыс вөпросөн, кызі бырөдны міјан ужыс тырмытмторјасөс, кодјас общөјөсө міјан став организацијаслы, кызі хөзәјствөннөјјаслы да советскөјјаслы, сізі і адміністратівнөјјаслы да партійнөјјаслы.

Ташөмөс мерајасыс, кодјас колөны сы вылө, медым бырөдны тајө тырмытмторјасөсө.

Мыј інмө спецiалнө партійнөј организацијаслы да најө ужын тырмытмторјаслы, то тајө тырмытмторјасөсө бырөдан мерајас жылыс подробнөја виставсө тіјанлы висталөм вылө сетөм резольуцја проектын. Ме думајта, та вөсна мыј абу коланлұныс паскөдчыны тани делө тајө бөк јывыс.

Көсјі ескөн сөмын шуны кымынкө кыв міјан партійнөј кадрјас политическөј подготовка да усовершенствованіје жылыс вөпрос куза. Ме думајта, мыј вермім-кө ескө мі, кужім-кө ескө мі міјанлыс партійнөј кадрјасөс, улысан да выліөд, подготовітны ідеологическi да закалітны најөс политическi сөшөм ногөн, медым најө свөбөднөја вермісны ориентірујтчыны пышкөсөс да международнөј обстановкын кужім-кө ескө мі вөчны најөс зрелөј лөнінецјасөн, марксистјасөн, кодјас спөсөбнөјөсө решајтны серјознөј ошыбкәјастөгө страһнө вескөдлан вөпросјас, то мі ескө тајөн разрешітім өкмыс дасөд јукөнсө міјан став мөгјаслыс.

Кызі сулалө делөыс міјан партіја руковөдашщөј составкөд?

Міјан партіја составын, кугны-кө төдвылын сылыс руковөдашщөј слөјјасөс, ем 3—4 сурс высшөј руковөдөтелјас. Тајө, ме ескө шу, —міјан партіјалөн генералітет.

Вөзө мунөны 30—40 сурс среднеј руковөдөтелјас. Тајө—міјан партійнөј офіцерство.

Вөзө мунөны 100—150 сурс гөгөр улыса партійнөј команднөј состав. Тајө, сіз шуны, міјан партійнөј унгер-офіцерство.

Кыпөдны ідеологическөј уровөнсө да политическөј закаікасө тајө команднөј кадрјаслыс, пыртны тајө кадрјасас свежөј вынјас, кодјас виччысөны асыныс выдвіженіје, да паскөдны таікөн вескөдлан кадрјаслыс составсө,—ташөм могыс.

Мыј колө та могыс?

Мөдөса вөјдөр колө шөктыны міјан партійнөј руковөдөтелјаслы, јачөкәјасөсө өсекретарјасөсө да обласнөј да республиканскөј партійнөј организацијасөсө өсекретарјасөс, бөрјаны асланыс ізвестнөј кад чөждн кык мөртсө, кык партійнөј ужалыөс, кодјас вермасны лөны налөн збыл заместөтелјасөн. Вермасны шуны: а кыс најөс бөотны, быд мөрт вылө кык заместөтелсө, міјан сөшөм јөзыс абу, абу соотвөтствүшщөј ужалыөјасыс. Тајө абу вернө, јортјас. Спөсөбнөј јөз, талантлөвөј јөз міјан дас сурсјас. Колө сөмын төдны најөс да ас кадө выдвігајтны, мед најөс өз дырөвны вөж мөстаас да өз завөдөтны өіөмыны. Көрөдөј дај аччаныд.

Вөзө. Јачөкәјасөсө өсекретарјасөсө партійнөј вөдөдөм вылө да перөподготовкө вылө колө лөбөдны быд обласнөј центрын нөл төлысөса „Партійнөј курсјас“. Тајө курсјас вылас колө мөдөдөвны став первичнөј партійнөј организацијасөсө (јачөкәјасөсө) өсекретарјасөсө, а сөсөса, курсөсө мунөм бөрын да налөн уж вылө вөдөм бөрын,— налыс заместөтелјасөсө да первичнөј парторганизацијасөсө мөдөса спөсөбнөј шлөнјасөсө.

Вөзө. Рөјоннөј организацијасөсө перөвојја өсекретарјасөсө политическөја перө-

подготовітөм мөгыс колө лөбөдны СССР паста, шуам, 10 мөдөса вөжнөвөј центрјасөс, көкәјамыс төлысөса „Лөнінскөј курсјас“. Тајө курсјас вылас колө мөдөдөвны рөјоннөј да окружнөј партійнөј организацијасөсө перөвојја өсекретарјасөсө, а сөсөса, курсөсө мунөм бөрын да налөн мөста вылө вөдөм бөрын,— налыс заместөтелјасөсө да рөјоннөј да окружнөј организацијасөсө мөдөса спөсөбнөј шлөнјасөсө.

Вөзө. Карса организацијасөсө өсекретарјасөсө ідеологическөја перөподготовітөм да политическөја усовершенствүітөм мөгыс колө лөбөдны ВКП(б) ЦК бердын квөјт төлысөса „Курсјас партіја історіја да политика куза“. Тајө курсјас вылө колө мөдөдөвны карса организацијасөсө перөвојја лөбө мөдө өсекретарјасөсө, а сөсөса, курсөсө мунөм бөрын да налөн мөста вылө бөр вөдөм бөрын,— карса организацијасөсө мөдөса спөсөбнөј шлөнјасөсө.

Мөдөбөрын, колө лөбөдны ВКП(б) ЦК бердын квөјт төлысөса „Сөвөщщөіје пышкөсөсө да международнөј политика вөпросјас куза“. Татчө колө мөдөдөвны обласнөј да крајөвөј организацијасөсө да націонөлнөј коммунистическөј партіјасөсө центральнөј комітетјасөсө перөвојја өсекретарјасөсө. Тајө јортјасыс дөжөнөсө сөтны не өткө, а кымынкө омена, кодјас вермасны вөжны міјан партіјасөсө Центральнөј Комітетөсө руковөдөтелјасөс. Тајө колөна і тајөсө бытөкөдө вөчны. Мө помөла јортас.

Мі висталөм таікөн міјан ужыс основнөј тырмытмторјасөсө, кызі најөс, кодјас общөшөдөсө міјан став организацијаслы, хөзәјствөннөјјаслы, адміністратівнөјјаслы, партійнөјјаслы, сізі і најөс, кодјас својствөннөјөсө сөмын спецiалнө партійнөј организацијаслы, тырмытмторјас, кодјасөсө іспөлзүітөны рабочөј класслнө врајасыс асланыс диверсіонно-вредітелскөј да шпіонско-террорістическөј уж вылө.

Мі індім, вөзө, основнөј мерөпріјатіјасөсө, кодјас колөны сы вылө, медым обезвредітны да бырөдны іностраннөј разведөватөлнөј организацијасөсө троцкістско-фашистскөј агентјаслыс диверсіонно-вредітелскөј да шпіонско-террорістическөј вылазкәјасөсө.

Јувөсө, вермам-ө мі пөртны олөмө став тајө мерөпріјатіјасөсө, ем-ө міјан та вылө став колөна позанлунјасыс?

Кывшутөг вермам. Вермам сы вөсна, мыј міјан распрөраженіјеын ем став средствөјасыс, кодјас колөны сы могыс, медым пөртны тајө мерөпріјатіјасөсө олөмө.

Мыј-жө оз тырмы міјан?

Оз тырмы сөмын өвөтор: даслун бырөдны асыным собствөннөј беспөчност, асыным собствөннөј благодушіје, асыным собствөннөј политическөј тамышлун.

Таны загвөзкәкәыс.

Но неужөлі мі өг вермөј раздөлајтчыны тајө тешкөд да ідіотскөј вөбөмыскөд, мі, кодјас пугкылтөм капіталізм, кызвынөсө стрөітөм социалізм да кыпөдөм мөрөвөј коммунизмыс вөлікөј знамјасөсө?

Міјан абу подулөс сомөвајтчыны сыны, мыј кывшутөг раздөлајтчөм сөкөд көсөжөкө, дерт, вөчны тајөсө. Раздөлајтчөм не прөстө, а болшевістскөја, збылыс.

І кор мі раздөлајтчөм тајө ідіотскөј вөбөмыскөд, мі вермам тырвөјө ескөмөн шуны, мыј міјанлы абу страшнөјөсө некышөм врајас, не пышкөсөјас, не орөмсөјас, міјанлы абу страшнөјөсө налөн вылазкәјасыс, сөсө вөсна, мыј мі вөзө кутам најөс жулмыс сөшөкө, кызі жулгам најөс өні, кызі жулгөвлөм најөс вөјдөр. (Аплөд ісөментјасөсө.)

Отя. рөдөтөр

Н. ХОЗЯИНОВ